

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest. I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

bb 1. társadalmi munkafelajánlás, bíráló észrevételek, javaslatok
- tanácstagi beszámolók a 22. kerületben

i v/gk/m/sr

1961. május 22.

most tartják az első félév tanácstagi beszámolóját a 22. kerületben. budafokon, budatétényben és nagytétényben 90 tanácstag számol be a lakosságnak a tanácsi munka tavalyi eredményeiről, ismerteti a kerület 1961. évi községfejlesztési tervét. eddig 32. beszámolót tartottak és ezeken mintegy 340 hozzászólás, észrevétel, javaslat hangzott el. a hozzászólások azt mutatják, hogy a 22. kerület lakói általában elégedettek a tanács munkájával.

sok bíráló észrevétel, javaslat és kívánság is elhangzott a beszámolókon. többhelyütt szóltak a vízhálózat fejlesztésének és a kuthálózat bővítésének kérdéséről. több probléma merült fel a közlekedéssel kapcsolatban is. többek között elmondották a lakók, hogy a hév egyes kocsijain nincs valami nagy tisztaság; javasolták, hogy ha lehet, a hév helyett inkább gyorsvasut közlekedjék. régi probléma - és most is többen kérték - , hogy szüntessék meg a hév-pénztárakat és a szerelvényeken büntetéspénz nélkül lehessen jegyet váltani.

a szétszórt, kis települések lakói újabb nyilvános telefonállomás felállítását sürgették. örvendetes tapasztalata az eddigi hozzászólóknak, hogy csökkentek a házkezelőség munkájával kapcsolatos panaszok .

javasolták a lakók, hogy a 22. kerületben is kezdjék el a szövetkezeti társaslakás-építkezést. a kerületi tanács az ügyben már tárgyal a fővárosi tanács illetékes osztályával. kérték az sztk-rendelőintézet bővítését is, - a javaslat helyes, a bővítési tervek készülnek.

sok panaszt, kérelmet azonnal orvosoltak. több helyen panaszkodtak a kenyér és kifli rossz minőségére: az illetékesek már intézkedtek. a nagytétény külső részein lakó szülők elmondották például, hogy a tétényi iskolába vezető út egy része nagyon rossz állapotban van, a gyerekeknek a nagyforgalmú országúton kell közlekedniük . a tanács ezt a panaszt is orvosolja, az említett utszakaszt megjavítják.

a 22. kerületben a tanácstagi beszámolókon a lakók nemcsak kérnek - adnak is. az eddig megtartott értekezleteken mintegy félszázan tettek társadalmi munkafelajánlást.
/mti/

-...-

15.24

- 1 -

me

bb 2. fejelet megye csaknem valamennyi községében megünneplik a könyv - hetet - pécssett már tartanak könyvismertető előadásokat, író-olvasó találkozókat - ankétok, irodalmi estek, kiállítások országsszerte - az ünnepi könyvhét vidéki programjából

v/hné/m/fm

1961. május 22.

közlekedik a magyar könyvkiadás és terjesztés idej nagy seregszemléje, az 1961. évi ünnepi könyvhét. az ország különböző vidékein gazdag programokkal készülnek a könyvhét méltó megünnepelésére, a klasszikus és mai irodalom értékes alkotásainak színvonalas népszerűsítésére. a nagyobb vidéki városokban - az irodalmi színpadok közreműködésével - ünnepélyes irodalmi esttel nyitják a könyvhétet. sok helyen rendeznek kiállításokat, előadásokat, ankétokat, irodalmi fejtörőket, érdekes rejt. v. ny. műsorokat. vannak olyan vidéki városok is, ahol - könyvismertető előadásokat, író-olvasó találkozókkal - máris megkezdtek az ünnepi könyvhét eseményeinek előkészítését.

pécssett, baranyában, a pécsi városi és a baranya megyei könyvtár közösen elkészítette a könyvhét ajánló bibliográfiáját, amely megkönnyíti a vásárlóknak a választást. a pécsi városi könyvtár a peremkerületekben, a munkásklubokban hét előadást tart a könyvhét műveiről. a jelenkor írói május 19-én pécssett, 20-án szigetvárott, 22-én pedig túronyban találkoznak olvasóikkal. a pécsi városi könyvtár még a könyvhét előtt négy letéti könyvtárat rendez be a szociális otthonokban. pécsszabolcson pedig új helyiségben, kibővített állománnyal megnyitja legújabb fiókkönyvtárát.

az ünnepi könyvhétet május 7-én a pécs - szabolcsi bányásztelepülés puskin művelődési házában nyitják meg. a könyvhéten a munkás klubokban, a munkásszállásokon és az üzemekben szerzői esteket, író-olvasó találkozókat, ünnepi könyvvásárokat rendeznek. sok helyen tombolával egybekötött könyvbálokon ismertetik a legújabb könyveket, száz üzemben és városi, falusi könyvtárban pedig könyvkiállításokat rendeznek. a megyei könyvtár művelődési autója felkeresi a legeldegottabb baranyai községeket, a magyar írók pécsi könyvesboltja hatvanféle délszláv szépirodalmi művet hoz forgalomba. komlón május 28-án nyitják meg a könyvheti ünnepeket; május 31-én és június 1-én pécssett a dunántúli írók kétnapos találkozóját rendezik, amelynek gazdag programjában előadás, irodalmi est, író-olvasó találkozó szerepel.

/folyt.köv./

15, 18

- 2 -

/bb 2. fejelet megye.....1.folyt./vm

nyíregyházán az ünnepi könyvhét előkészítésére bizottság alakult az állami, társadalmi és tömegszervezetek megyei képviselőiből. elkészítették már a programot is: május 27-én és 28-án nyolc helyen rendeznek író-olvasó találkozókat. a könyvhéten a nyíregyházi józsef attila irodalmi színpad több termelőszövetkezeti községben tart előadást. a földművelőszövetkezetek pedig megszervezik a házról-házra árusítást, amelynek a februári könyvhónapban is nagy sikere volt.

békéscsabán ugyancsak megalakult a könyvhét előkészítő bizottság. elhatározták, hogy május 28-tól június 4-ig - a könyvhét alatt - megyeszerte népszerűsítik az új magyar írók és költők műveit. mintegy 15 helyen rendeznek irodalmi esteket, ankétokat, beszélgetéseket, ezenkívül a viharos sarkon közreműködésével több szakszervezeti, üzemi művelődési otthonban tartanak műsoros irodalmi estet. a városok és nagyobb községek utcáin felállítják majd a könyves-sátrakat, a könyvhét műsorát, valamint az új könyvek jegyzékét könyvjelző röplapokon adják ki. a könyvhéten a békéscsabai, a gyulai, a szarvasi, a békési és a körösladányi irodalmi színpadok műsorokat tartanak a mai magyar irodalom új műveiből.

a tit vas megyei szervezete az 1961-es ünnepi könyvhét előtt már több irodalmi rendezvényt szervez a vasi írók, költők közreműködésével. az irodalmi estek nagy részét az üzemekben tartják, ahol az írók találkoznak a munkásokkal. ezeken a rendezvényeken rövid előadásokat tartanak aktuális irodalmi kérdésekről, s egy-egy író, költő felolvas műveiből a munkásoknak.

sztyálinvárosban az idej könyvhétet május 27-én nyitják meg. a könyvhét nagy eseménye lesz az az irodalmi est, amelyen a pécsi nemzeti színház művészei nagy szerepek szép versek címmel a világ-és a magyar irodalom klaszikus műveiből adnak elő részleteket. a sztyálinvárosi író-munkás találkozókon a városban lakó barsi dénes író és róza andrás költő a vasmű klubban, a vasmű munkásszállásán és a sztyálinvárossal szomszédos perkátán találkozik az olvasókkal. a középiskolákban ünnepi irodalmi szakköri összejöveteleket, az általános iskolák fiataljai pedig szavalóversenyeket rendeznek. az ünnepi könyvhét befejezéseként - június 4-én a bartók béla művelődési házában - a kecskeméti katona józsef színház művészei előadják darvas józsef hajnali tűz című drámáját.

/folyt.köv./

15, 20

- 3 -

the

/bb 2. fejeér megye.....2.folyt./vm

fejeér megyében több irodalmi estet rendeznek a könyvhéten. az első napon, május 27-én, székesfehérvárott bihari klára találkozik a gyermekolvasókkal, majd meglátogatja a soponyai gyermekvárost az ünnepi megnyitót 27-én este tartják székesfehérvárott az építők művelődési házában, ahol tabák andrás, kiss ferenc és galambos lajos találkoznak az olvasókkal. az íróvendégek másnap délután kisláncon, délután polgárdin tartanak előadást. a könyvhéten a megye csaknem valamennyi községében megünneplik. a falvak irodalmi estéin megyei és fővárosi írók vesznek részt. június 4-én sztálinvárosban darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, seregélyes községben jobbagy károly és molnár géza, sárbogárdon pedig győri dezső tart előadást./mti/

- . -

bb 3. a régmúlt idők valóságát mutatják a fejlődéstörténeti kiállítás rekonstruált szörnyei - hogyan restaurálja az őslénytan a kipusztult állatokat

t tz/héné vm vg

1961.május 22.

mióta megnyitott a természettudományi muzeum fejlődéstörténeti kiállítása, a két hatalmas rekonstruált ősvilági szörny, a stegosaurus és az allosaurus előtt nap mint nap csoportokba verődve fontogatják a látogatók: valóban természet, vagy talán csak a rekonstrukciók képzelete teremtette-e ezeket és a többi, sárkányesékbe illő alakokat? a magyar irodalmi iroda munkatársát dr. kretzoi miklós paleontológus, a föld- és ásványtani tudományok doktora a következőkben tájékoztatta a restaurálás módszeréről és „hitelességéről”,

- az őslénytan leletek között sajnos csak igen kevés olyan akad - mondotta kretzoi miklós - mint a szibériai jégbefagyott mammutok, vagy a lengyelországi aszfaltmocsarakban „konzervált”, orrszarvuak, stb, amelyek évmilliókon keresztül szinte teljes épségben maradtak meg. még mindig csaknem teljes képet adnak az őslényekről a nagyon ritka, kiszáradt és megkövesedett mumiák, amelyek között 200 millió évesek is vannak. a jóval gyakrabban előkerülő teljes csontvázak is jól megmutatják az állat alakját és méreteit, a konturok és a bőr felülete pedig gyakran hagyta ott pontos lenyomatát az állat elhullása után a tetem körül megszilárdult talajban.

/folyt.köv./

15,35

- 4 -

ME.

/bb 3. a régmúlt idők.....1.folyt./vm

ilyen lenyomat őrizte meg például a mai denevérhez hasonló, de hozzá mérten óriási repülő szörny, a pterodactylus alakját. ezekben az esetekben az ősi állatok alakjának rekonstrukciója viszonylag könnyű feladat.

- az igazi nehéz munkára akkor kerül sor, amikor csak néhány töredékes csontdarab alapján kell teljesen ismeretlen, kipusztult állatfajtákat „ujjáteremteni”, ehhez a paleontológusnak már egész sor tudomány - az anatómia, az állatrendszertan, az állatélettan, az életföldrajz, a földtan, a földtörténet, stb. - segítségét kell igénybevennie.

- pontosan ismernie kell a szoros összefüggéseket egy-egy állatfaj különböző csontjainak alakja és mérete között, mert csak így építheti fel - ami nélkülözhetetlen a restauráláshoz - az állat egész csontvázát, esetleg egyetlen sarokcsont alapján. ezután meg kell állapítania, hogy a megtalált csonthoz milyen méretű, fejlettségű és rendeltetésű izomzat tapadt, s ebből ki kell olvasnia az izom mozgását, a többi izmokkal való együttműködését, az állat egész izomzatát, következésképpen a mozgását és végső fokon egész életmódját. ezen az alapon rakhatja rá a csontvázra az izomokat, a húst.

- eddig a pontig, vagyis az ősi állat alakjának és méreteinek megállapításáig a paleontológus a legszigorúbb logikával és kizárólag tudományos eszközökkel jut el, az eredménynek tehát pontosnak kell lennie. de a csontokkal működési egységben nem levő lágy részek - például a fül, az ajak, stb. - alakjára és a bőr ráncos vagy sima voltára szőrrel vagy pikkelyekkel borítottságára, színére stb. már csak következtethet az ősi állat életmódjából, még pedig a mai állatvilágra vonatkozó ismeretei alapján.

- az őslények rekonstrukciója - fejezte be tájékoztatását kretzoi miklós - valóban sokrétű, bonyolult feladat, de zömében szigorúan tudományos munka. ma már körülbelül 130 éves múlt áll mögötte, s az időközben teljes épségben előkerült leletek messzemenően igazolták, hogy a paleontológia pontosan tudja rekonstruálni az ősi lények rég porrá vált testének alkatát./mti/

- . -

15,40

- 5 -

ME

bb 4. 100 hektáros parkerdő kecskemét határában

vid ká/j-lm li

1961. május 22.

kecskemét határában egy százhektáros parkerdő telepítéséhez kezdtek hozzá. az új park közvetlenül a város mellett húzódik majd és a sétányokat 30 fafajta díszíti, többek között tölgy, fenyő, vadgesztenye, hárs nyújt árnyas pihenőt a kirándulóknek. a fásítással eddig 15 hektáron készültek el./mti/

--

bb 5. 40 vegyes- és férfikórus a vas megyei termelőszövetkezetekben

vid ká/j-lm li

1961. május 22.

a szövetkezetbe tömörült vas megyei dolgozó parasztok napi munkájuk után rendszeresen látogatják a községi könyvtárakat, eljárnak az ismeretterjesztő előadásokra, igénybeveszik a művelődési otthonok nyújtotta szórakozási lehetőségeket. a szövetkezeti községekben sorra alakulnak a paraszt-kórusok. jelenleg már több mint 40 vegyes- és férfikórus működik. legutóbb ikerváron 40, ~~öbön~~ 60, mikosszéplakon pedig 65 tagu vegyeskórust alakítottak./mti/

--

bb 6. magnetofonszalagról ismerkednek a donyeci bányászok életével a dorogi bányászok

vid fm/ke-lm fm

1961. május 22.

az mszbt dorogi elnökségének javaslatára a dorogi bányász-rádió közreműködésével magnetofonszalagra veszik a dolgozók, nyilatkozatait arról, hogyan élnek és dolgoznak a bányászvárosban. hasonló választudósítást kapnak a donyeciaktól, s a magnó-cseréket rendszeresítik. a bányászrádió mind a dorogi, mind a donyeci hangszalagokat műsorába iktatja, hogy minél többen megismerkedjenek a szovjet bányászok életével is./mti/

--

8.10. 9⁰⁰

- 6 -

Mc

bb 7. a kórházi dolgozók munkáját örökíti meg nyergesi jános komárom megyei munkásművész

vid fm/ke-lm fm

1961. május 22.

nyergesi jános nyergesujfalusi idős munkásművész, aki alkotásaiban elsősorban a dunamenti üzemek dolgozóinak életét, a dunamenti tájakat örökíti meg, a megyei tanács művelődési osztályának és a tit. egészségügyi szakosztályának a meghívására négy hetet tölt a tatabányai kórházban. csaknem 200 rajban örökíti meg a kórházi dolgozók munkáját. az érdekes képzőművészeti anyagot ősszel kiállításon mutatják be./mti/

--

bb 8. még ebben az évben felépül a vaskuti borkombinát feldolgozó üzeme

vid ká/j-lm li

1961. május 22.

vaskuton 23 millió forintos beruházási költséggel harmadik éve épül az ország legnagyobb borkombinátja. a korszerű bortároló helyiségeket olyan műszerekkel szerelik fel, amelyek megfelelő hőmérsékletet biztosítanak majd a homoki borok érleléséhez. a feldolgozó üzem még ebben az évben felépül, jövőre pedig a teljes kombinátot átadják rendeltetésének. a pincékben összesen 29.000 hektoliter bort tárolhatnak./mti/

--

bb 9. száz bács megyei paraszt-fiatal megy az idén külföldre

vid fm/ke-lm fm

1961. május 22.

a kisz bács megyei bizottsága segíti a megye parasztfiataljainak nyári szórakozását, idei üdültetését is. a balatonhoz, a mátrába és a bükk hegységbe jársonként szervezik a kirándulásokat. a kecskeméti járásból ötven fiatal megy a mátravidéki üdülőkhöz. a megyei kisz-bizottság bajai üdülője már megnyitotta kapuit. itt a nyáron ezeröttszáz ifjúsági vezetőt képeznek tovább. a termelésben legjobb eredményt elérő parasztfiatalok közül százan a baráti országokba látogatnak. számos termelőszövetkezetben - mint a tataházi petőfi tsz-ben is - a gazdaság fedezi a külföldi ut költségeit. /mti/

--

8.16. 9⁴⁵

- 7 -

102

bb 10. hetvenötven jelentkeztek a pécs-baranyai Irodalmi és képzőművészeti pályázatra

vid fr/ke-lm fm

1961. május 22.

a baranya megyei, a pécsi városi tanács s a szak-szervezet irodalmi és képzőművészeti pályázatát hirdetett, amelyre az ország különböző részeiből hetvenötven jelentkeztek. a pályázatok elbírálását megkezdjük. a legjobb témákkal jelentkező íróknak, képzőművészeknek összesen 30.000 forint pályadíjat adnak, hogy egy hónapot tölthessenek az általuk megjelölt ipari, vagy mezőgazdasági üzemben, ahol élményanyagot gyűjthetnek./mti/

--

bb 11. keresztezéssel háromszorosára emelkedett a magyar-szürke tehének tejhozama

vid ká/j-lm li

1961. május 22.

a hosszuháti tangazdaságban 8 esztendővel ezelőtt kezdődtek meg a kísérletek a szürke-magyar és a kosztromai szarvasmarha keresztezésével. olyan utódok kitenyésztésére törekedtek, amelyek megőrzik a szürke-magyar fajta kiváló tulajdonságait: az igénytelenséget, a betegségekkel szembeni ellenállóságot, a tej magas zsírtartalmát, s ugyanakkor átörökítik a kosztromai magas tejhozamát. jelenleg 123 keresztezésből származó tehenet fejnek a gazdaságban, s ezek átlagos tejhozama meghaladja a 4000 litert, 4.4 százalékos zsírtartalommal. van olyan tehen, amelyik a második és harmadik laktációban 7.500 liter tejet adott, s ez már háromszorososa a szürke-magyar átlagos évi hozamának. a keresztezésből származó törzsellományt rövidesen 300 -ra növelik, s ellátják tenyésztőkkel a hortobágy környéki, valamint a szatmári községeket, ahol még ma is nagy számban tartják a szürke-magyar szarvasmarhát./mti/

--

8.20. 9¹⁵

- 8 -

210

bb 12. a rázásmentes vasuti sinekhez készítenek előrefeszített betonlajakat lábatlanon

vid te-lm ki

1961. május 22.

a komárom megyei vasbetongyárban, a kgát mintüzemében, ahol új módszerrel, ugynevezett előrefeszítéssel készítik a vasuti talpfákat helyettesítő nagyteherbírásu vasbetonlajakat, tovább korszerűsítik a gyártási technológiát. a máv ugyanis nagy-mennyiségű olyan előrefeszített aljat rendelt, amely az ugynevezett hosszú-sinezésű terv megvalósítására alkalmas. a rázásmentes közlekedés érdekében ugyanis a fővonalakon az eddigi 24 méter helyett ötszáz-hatszáz méterenként hegesztik össze a vasuti sineket. a gyárban a kérésnek megfelelően most saját erőből átalakítják a vasbetongyártó gépsort, kicserélik a sablonparkot, s ebben az évben már 230000 nagyteherbírásu aljat készítenek a hosszúsínes vasuti pályákhoz. jól bevált kísérletek alapján egy másik jelentős és gazdaságos új gyártási technológia tervét is elkészítették az üzem műszaki dolgozói a hálózati tervező intézettel közösen. ennek alapján a villanyoszlopokat a korhadástól védő vasbeton oszlopgyámok készítésénél is bevezetik a korszerű, előrefeszített gyártást. ennek nagy előnye, hogy oszloponként 10-11 kilóval kevesebb acélra lesz szükség./mti/

--

bb 13. üzemszerűen gyártják az új növényvédőszer: az aktintet

vid ká/j-lm li

1961. május 22.

a nehézipari kutató intézetben és a növényvédelmi kutató intézetben sikerre vezettek a nagyhatású hazai növényvédőszer előállítására folytatott kísérletek. az intézet laboratóriumában előállított, aktinít nevű növényvédőszer egyszerre három növény gyomjait pusztítja. tökéletesen kiirtja a kukorica mellett fejlődő, nagy termés kiesést okozó gazokat, úgyhogy a nagyüzemi gazdaságoknak kapálniuk sem kell. ugyanakkor a szőlőkben és a gyümölcsösökben is teljes sikerrel alkalmazható. az oldott állapotban levő hatóanyagot permetezőgépekkel teríthetik szét, és egy-két napon belül a gyomok sárgulásából megfigyelhető az aktinít gyors hatása. a kutatók megállapítása szerint a hazai növényvédőszer a gyomok széndioxid asszimilációját akadályozza meg és kémiai úton „égeti”, el a káros növényeket.

a hatásos vegyszer üzemszerű gyártására a balatonfüzfői nitrokémia ipartelepen új üzem építettek, amely évente 600 tonna védőszer ad a mezőgazdaságnak. a vegyigyárban megkezdték az üzemszerű termelést./mti/

--

8.30. 9⁴⁰

- 9 -

210

bb. 14. új cikket is gyártanak a felújítás alatt álló győri textilművekben

vid te/gi ki 1961. május 22.

Jó útemben halad a győri textilművek tavaly megkezdett rekonstrukciója. februárban készült el az új kazánház, jelenleg pedig a vasvázas szövőterem építésén dolgoznak. augusztusban 120 szövőgép indul meg ebben a csarnokban, ahol klotanyagot készítenek majd, már ebben az évben hétszáz ezer métert. a kloton kívül új cikk a győri textilművekben a nyomott karton is. erre a célra negyven szövőgépet kaptak, s ezeket fokozatosan helyezik üzembe. az év végéig félmillió méter kartont gyártanak, kizárólag exportra. az eddigénél nagyobb mennyiség készül a gyár régi termékeiből is, például a széles lepedővászonból. eddig 90 csehszlovák automata széles szövőgépet kaptak és az ötéves tervben még további százötvenet szereznek be, s ezek részére új szövőcsarnokot is építenek.

az ötéves tervben nem kevesebb, mint ötvenmillió forint jut beruházásokra és harmincmillió felújításokra. még az idén megkezdik a kikészítő üzem teljes rekonstrukcióját, ami 17 millió forintba kerül.

a felújítás során pótolják a hiányzó szociális létesítményeket is. a most elkészült üzem konyhán és éttermen kívül központi fürdőt és öltözőt is építenek. /mti/

bb. 15. 300 nap alatt önsúlyánál nyolcszor- tizszer több tejet ad a magyar- barna szarvasmarha

vid ká/gi j 1961. május 22.

bács megyében, a városföldi állami gazdaságban horn artur, az állattenyésztési kutató intézet tudományos kutatójának irányításával évek óta kísérleteznek a magyar- tarka tehénállomány feljavításával. e fajta tulajdonságai ugyanis nem mindenben felelnek meg a nagyüzemi állattenyésztés követelményeinek. elsősorban viszonyítva aránylag kevés tejet termel, alacsony zsírtartalommal, s kevésbé alkalmas a gépi fejésre. a keresztezést 3 kombinációval, a magyar- tarka, a dán jersey és a svájci borzderes tulajdonságainak egyesítésével végezték. az új fajta, a tejelő magyar- barna első nemzedéket már tenyésztik a gazdaságban: összesen 130 keresztezett állat adatait gyűjtik. az eddigi megfigyelések szerint a tehének örökölték elődeik jó tulajdonságait, kistes-tüek, igénytelenek, jóval több tejet adnak, mintegy 5-5,1 százalékkal nagyobb zsírtartalommal. az utódok jól alkalmazkodnak a szabadtartásos tenyésztéshez, s kedvező tőgyalakulásuk folytán alkalmasak a gépi fejésre. a tejelő magyar- barna 300 nap alatt önsúlyánál nyolcszor- tizszer több tejet termel, míg a magyar- tarka testsúlyának csupán hatszorosát adja egy laktáció alatt. a gazdaságban már az egész állományt bevonták a keresztezésbe. /mti/

8.35. 910

- 10 -

bb. 16. egyenletesen növekszik az olajtermelés nagylengyelben

vid/rj ki 1961. május 22.

a nagylengyeli olajmezőn és nagylengyel környékén a sikeres kutatások eredményeként egyenletesen, napról-napra növekszik az olajtermelés. az év elejétől például háromszáz tonnával emelkedett a napi termelés. a műszaki vezetők szerint ebben az évben egymillió tonna fölött lesz a nagylengyeli olajmező termelése.

az olajmezőn dolgozó munkások vállalása szerint tudnák teljesíteni az idei olajtermelési előirányzatot. a legutóbbi termelési tanácskozáson hangzott el, hogy huszezer tonnával több olajat adnak a népgazdaságnak, mint amennyit évi tervük előír.

a termelés növekedésével egyidejűleg új termelés-technológiát is alkalmaznak: új típusú, az eddigénél sokkal olcsóbb termelőberendezéseket helyeznek üzembe. a műszaki fejlesztés eredménye a már működő két hímbe nélküli hidraulikus rudazatmozgatóval ellátott mélyszivattyú. ez a hímbe nélküli mélyszivattyúnál sokkal kedvezőbb üzemeltethető, előállítás költsége pedig mindössze harmincezer forint, míg egy hímbe berendezés 150 000 forintba kerül. ebben az évben tíz kútra szerelnek fel ilyen berendezést, majd később fokozatosan növelik az új berendezések számát. /mti/

bb. 17. női szocialista munkabrigád a szentlőrinci úttörő tsz-ben

vid/ká/j/rj 1961. május 22.

a baranyai állami gazdaságok és gépállomások után a termelőszövetkezetekben is terjed a mezőgazdasági szocialista munkabrigád-mozgalom. a napokban a szentlőrinci úttörő termelőszövetkezetben megalakult a megye első női szocialista munkabrigádjára. 29 fiatalasszony vállalta, hogy teljesíti azokat a feltételeket, amelyek a megtisztelő cím elnyeréséhez szükségesek. a közös gazdaság terve szerint a kukoricát kétszer kell megkapálni, és holdanként 14 mázsás szemtermést kell betakarítani. a szocialista brigád tagjai vállalták, hogy háromszor kapálják a kukoricát, és egy-egy holdról 16 mázsás termést takarítanak be. a brigád minden tagja háztáji gazdaságából 5 kiló baromfi hússal és 100 tojással járul hozzá a termelőszövetkezet áruértékesítési tervének teljesítéséhez. a szocialista cím elnyerésének fontos követelménye a társadalmi munkában való részvétel és a rendszeres szakképzés is. a fiatalasszonyok társadalmi munkában dolgoznak a községi strandfürdő és sportpálya építésénél, 13-an folytatják a tavaly megkezdett ezüstkalászos gazdátanfolyamot, a többiek pedig mezőgazdasági előadássorozaton vesznek részt. /mti/

8.45. 945

- 11 -

idk

bb. 14. új cikkeket is gyártanak a felújítás alatt álló győri textilművekben

vid te/gi ki 1961. május 22.

Jó útemben halad a győri textilművek tavaly megkezdett rekonstrukciója. februárban készült el az új kazánház, jelenleg pedig a vasvázás szövőterem építésén dolgoznak. augusztusban 120 szövőgép indul meg ebben a csarnokban, ahol klotanyagot készítenek majd, már ebben az évben hétszáz ezer métert. a kloton kívül új cikk a győri textilművekben a nyomott karton is. erre a célra negyven szövőgépet kaptak, s ezeket fokozatosan helyezik üzembe. az év végéig félmillió méter kartont gyártanak, kizárólag exportra. az eddiginél nagyobb mennyiség készül a gyár régi termékeiből is, például a széles lepedővászonból. eddig 90 cseh szlovák automata széles szövőgépet kaptak és az ötéves tervben még további százötvenet szereznek be, s ezek részére új szövőcsarnokot is építenek.

az ötéves tervben nem kevesebb, mint ötvenmillió forint jut beruházásokra és harmincmillió felújításokra. még az idén megkezdik a kikészítő üzem teljes rekonstrukcióját, ami 17 millió forintba kerül.

a felújítás során pótolják a hiányzó szociális létesítményeket is. a most elkészült üzemi konyhán és éttermen kívül központi fürdőt és öltözőt is építenek. / mti/

..

bb. 15. 300 nap alatt önsúlyánál nyolcszor- tizszer több tejet ad a magyar- barna szarvasmarha

vid ká/gi j 1961. május 22.

bács megyében, a városföldi állami gazdaságban horn artur, az állattenyésztési kutató intézet tudományos kutatójának irányításával évek óta kísérleteznek a magyar- tarka tehénállomány feljavításával. e fajta tulajdonságai ugyanis nem mindenben felelnek meg a nagyüzemi állattenyésztés követelményeinek. élsúlyához viszonyítva aránylag kevés tejet termel, alacsony zsírtartalommal, s kevésbé alkalmas a gépi fejésre. a keresztezést 3 kombinációval, a magyar- tarka, a dán jersey és a svájci borzderes tulajdonságainak egyesítésével végezték. az új fajta, a tejelő magyar- barna első nemzedéket már tenyésztik a gazdaságban: összesen 130 keresztezett állat adatait gyűjtik. az eddigi megfigyelések szerint a tehének örökölték elődeik jótulajdonságait, kistesztűek, igénytelenek, jóval több tejet adnak, mintegy 5-5.1 százalékkal nagyobb zsírtartalommal. az utódok jól alkalmazkodnak a szabad tartásos tenyésztéshez, s kedvező tőgyalakulásuk folytán alkalmasak a gépi fejésre. a tejelő magyar- barna 300 nap alatt önsúlyánál nyolcszor- tizszer több tejet termel, míg a magyar- tarka testsúlyának csupán hatszorosát adja egy laktáció alatt. a gazdaságban már az egész állományt bevonták a keresztezésbe. / mti./

8.35. 910

- 10 -

bb. 16. egyenletesen növekszik az olajtermelés nagylengyelben

vid/rj ki 1961. május 22.

a nagylengyeli olajmezőn és nagylengyel környékén a sikeres kutatások eredményeként egyenletesen, napról-napra növekszik az olajtermelés. az év elejétől például háromszáz tonnával emelkedett a napi termelés. a műszaki vezetők szerint ebben az évben egymillió tonna fölött lesz a nagylengyeli olajmező termelése.

az olajmezőn dolgozó munkások vállalása szerint tudni akarják teljesíteni az ideai olajtermelési előirányzatot. a legutóbbi termelési tanácskozáson hangzott el, hogy huszezer tonnával több olajat adnak a népgazdaságnak, mint amennyit évi tervük előír.

a termelés növekedésével egyidejűleg új termelés-technológiát is alkalmaznak: új típusú, az eddiginél sokkal olcsóbb termelőberendezéseket helyeznek üzembe. a műszaki fejlesztés eredménye a már működő két himba nélküli hidraulikus rudazatmozgatóval ellátott mélyszivattyú. ez a himbás mélyszivattyúnál sokkal kedvezőbben üzemeltethető, előállítás költsége pedig mindössze harmincezer forint, míg egy himbás berendezés 150 000 forintba kerül. ebben az évben tíz kutra szerelnek fel ilyen berendezést, majd később fokozatosan növelik az új berendezések számát. / mti/

..

bb. 17. női szocialista munkabrigád a szentlőrinci úttörő tsz-ben

vid/ká/j/rj 1961. május 22.

a baranyai állami gazdaságok és gépállomások után a termelőszövetkezetekben is terjed a mezőgazdasági szocialista munkabrigád-mozgalom. a napokban a szentlőrinci úttörő termelőszövetkezetben megalakult a megye első női szocialista munkabrigádjára. 29 fiatalasszony vállalta, hogy teljesíti azokat a feltételeket, amelyek a megtisztelő cím elnyeréséhez szükségesek. a közös gazdaság terve szerint a kukoricát kétszer kell megkapálni, és holdanként 14 mázsás szemtermést kell betakarítani. a szocialista brigád tagjai vállalták, hogy háromszor kapálják a kukoricát, és egy-egy holdról 16 mázsás termést takarítanak be. a brigád minden tagja háztáji gazdaságából 5 kiló baromfi hússal és 100 tojással járul hozzá a termelőszövetkezet áruértékesítési tervének teljesítéséhez. a szocialista cím elnyerésének fontos követelménye a társadalmi munkában való részvétel és a rendszeres szakképzés is. a fiatalasszonyok társadalmi munkában dolgoznak a községi strandfürdő és sportpálya építésénél, 13-an folytatják a tavaly megkezdett ezüstkalászos gazdátanfolyamot, a többiek pedig mezőgazdasági előadássorozaton vesznek részt. / mti/

..

8.45. 945

- 11 -

idg

bb. 18. humántagozatos diáklányok egészségügyi politechnikai képzése a pécsi orvostudományi egyetemen

vid/fm/ke/e fm

1961. május 22.

a pécsi orvostudományi egyetem brigádjai résztvesznek a termelőszövetkezeti dolgozók egészségügyi szűrővizsgálatában. vállalták, hogy a sellyei járást egészségügyi mintajárássá fejlesztik. az egyetemi hallgatók előadásokat is tartanak a baranyai falvakban.

bekapcsolódott az egyetem az egészségügyi politechnikai oktatásba is: a pécsi Leövey Klára Leánygimnázium egyik humántagozatos osztálya az egyetem egészségügyi, gyógyító tevékenységével ismerkedik. először az elsősegélynyújtás módszereit sajátították el, jelenleg az ember anatómiájával és az ápolással foglalkoznak. megismerkednek a legfontosabb orvosi műszerek rendeltetésével, az asszisztensek munkájával, a klinikai, kórházi élettel. /mti/

bb. 19. eredményes küzdelem a szilikózis ellen - vizesfürás, porelszívás a dunántúli ásványbányáknál

vid/te/e ki

1961. május 22.

a dunántúli ásványbánya vállalat üzemében központi intézkedéseket tettek a szilikózisos megbetegedések megelőzésére. több bányában, ahol különösen veszélyes, aprószemcséjű, kvarcszerű ásványfélék jövesztenek, új munkamódszerekre térnek át. a felsőcsatári talkum bányában például bevezették az ugynevezett vizes fürást. a talkumásvány ugyanis egészen apró szemcsékre hasad, amikor a bányász kézi furójával fellazítja, s a porszerű anyag hamarosan szétterül a levegőben. mint az orvosok megállapították, a talkum különösen súlyos megbetegedéseket okozhat, ha idejében nem kötik le. a most kidolgozott eljárással már a képződés pillanatában felfogják a talkumport. a furó éléhez ugyanis vékony vezetékeken vizet juttatnak, s az átnedvesedett anyag szemcséi nem röppennek fel a levegőbe. hasonló eljárással védekeznek majd az értékes ipari alapanyag, az aplit furásán és több homokbányában dolgozó munkások is. az ásványbánya vállalat feldolgozóüzemeiben, így a nemrég felépített ásványórlóban, s a homoktisztító üzemben nagyteljesítményű porelszívó berendezéseket szereltek fel, amelyek kiszűrik, eltávolítják a levegőből a szennyező anyagokat. az üzemorvosok mérései szerint az üzemrészekben a levegő összetétele teljesen megfelel a követelményeknek. /mti/

8.50. g¹⁰

- 12 -

bb. 21. a munkásmozgalom régi harcosaira vonatkozó iratokot találtak szegeden

vid/fv/ke/fm/rj

1961. május 22.

szegeden rendezték az egykori csillagbörtön iratait és a munkásmozgalom harcosaira vonatkozó sok dokumentumot találtak. csaknem ezer, 1919-től 1944-ig a szegedi csillagbörtönben fogva tartott politikai elítélt törzslapját, s 400, az illegális munkásmozgalomban résztvevő személy leveleit, a rájuk vonatkozó bírósági ítéleteket, s más iratokat gyűjtötték össze. ezek között van többek között karikás frigyés és kilián györgy egykori törzskönyvi lapja. őket az állami és a társadalmi rend erőszakos megdöntésére irányuló cselekmények miatt ítélték el. mint az iratokból kitűnik, a magyar munkásmozgalomnak ezt a két neves harcosát 1934 március 31-én együtt szállították szegedre a budapesti gyűjtőfogházból. a börtönben szynlődő kommunistákat nem törte meg a velük szemben alkalmazott kegyetlen bánásmód, ezt bizonyítja, hogy karikás frigyés neve mellé a következő figyelmeztetést írták a horthy pribékek: „kommunista elvei mellett a végsőkig kitart,,! kilián györgy lapján pedig ez olvasható: „meggyőződéses kommunista!,,

az egykori iratokból megállapítható az is, hogy a munkásmozgalom számos régi harcosa több nyelvet beszélt. a bejegyzések szerint karikás frigyés például németül, oroszul és francián, kilián györgy pedig németül és eszperantóul is tudott.

a szegedi börtönben talált és most rendszerezett iratok jelentős segítséget nyújtanak a munkásmozgalmi kutatásokhoz. /mti/

bb. 24 magyar iróküldöttség utazik a becher-émléknepségekre a német demokratikus köztársaságba

1/fe/tr/rj sr

1961. május 22.

johannes r. becher születésének 80. évfordulója alkalmából május 24-én és 25-én emlékünnepeket rendeznek a német demokratikus köztársaságban. az emlékünnepekre magyar küldöttség utazik berlinbe.

johannes r. becher a német demokratikus köztársaság társadalmi életének nevezetes képviselői közé tartozott. a jelenkor kiváló költője volt és mint művelődésügyi miniszter, döntő mértékben vett részt a köztársaság kulturális életének fejlesztésében, felvirágoztatásában.

becher 1881 május 22-én münchenben született, a jénai, a berlini és a müncheni egyetemen orvostudományt, irodalomtörténetet és filozófiát hallgatott. első verses gyűjteményét 1911-ben adta ki. 1914-ben szülei kívánságára sem volt hajlandó önként katonának jelentkezni, s szakított is a szülői házzal. csatlakozott karl liebknecht és rosa luxemburg harcához az imperialista háború ellen. /folyt.köv./

9.25. 10¹¹

- 13 -

bb. 24. / magyar íróküldöttség utazik.....1. folyt./rj

1917-ben belépett németország független szociáldemokrata pártjába és 1918-ban a spartakus szövetségbe. az első világháború utáni években a proletár-forradalmár írók szövetségének vezetője lett és kimagasló munkát végzett ezen a téren.

1928-ban a „Levisité”, című regénye miatt letartóztatták és Lipcsében hazafelállítás vádjával perbefogták. a berlinben és Lipcsében lezajlott tömegtüntetések, valamint olyan ismert írók állásfoglalása, mint Thomas Mann és Maxim Gorkij, arra kényszerítették a bíróságot, hogy a pert elnapolja és végül teljesen elejtse.

a német fasizmus uralomra jutásakor Becher kénytelen volt elhagyni németországot. egy ideig Ausztriában, Svájcban, Csehszlovákiában és Franciaországban élt, azután a Szovjetunióba emigrált, ahol a háború végéig, tíz esztendőig tartózkodott. mint az „Internationale Literatur”, főszerkesztője, utóbb pedig mint a „Szabad Németország”, nemzeti bizottságának tagja, széleskörű tevékenységet fejtett ki. ezekben az esztendőben írta legjobb költeményeit.

Johannes R. Becher 1945-ben az első között tért vissza hazájába. a német kulturszövetség elnöke /1957-ig/ a művészeti akadémia elnöke, németország szocialista egységpártja központi bizottságának tagja, a népi kamara képviselője, a német írószövetség vezetője tagja és a béke-világtanács tagja, vezető szerepet vitt a német demokratikus köztársaság felépítésében.

művészi munkájáért 1949-ben a nemzeti díj 1. fokozatával tüntették ki. 1950-ben Hanns Eislerrel magas kitüntetésben részesült, a német demokratikus köztársaság állami himnuszának megalkotásáért. Johannes R. Becher költeményeivel, cikkeivel és beszédeivel első vonalban küzdött a békéért. kiváló munkásságáért 1953-ban ahaladó világ, a nemzetközi Lenin békedíj odaítélésével adózott. a nagy költő, a német demokratikus köztársaság művelődésiügyi minisztere 1958 október 11-én hunyt el./mt1/

9.30. 11⁰⁰

KE

..

- 14 -

bb. 22. 1.8 milliárd forintos állami beruházás valósul meg az idén pécsett és baranyában

vid/te/e ki

1961. május 22.

a tervek szerint Baranya megyében ebben az esztendőben 1.8 milliárd forint értékű állami beruházásra kerül sor és több fontos termelőjellegű létesítményt helyeznek üzembe. kiemelkedik közülük a pécsi hőerőmű nemrég átadott második és a közeljövőben induló harmadik egysége. megkezdte a termelést a pécsi „házgyár”, és 1962-től évente több száz lakás teljes szoba-fal nagyságú elemeinek elkészítésével segíti a gyorsabb, gazdaságosabb építkezést. befejezik a Pannónia sörgyár erőművének rekonstrukcióját is.

Mohácson elkészül a farostlemezzgyár második szakasza és ezzel az üzem a jelenleginek háromszorosára növeli termelését. nagyharsányban kőbánya korszerűsítése, bővítése, Siklóson kesztyűgyár, a határszéli drávaszabolcson a kendergyár, a világhírű Boráról ismert villányi állami gazdaságban pedig szőlőfeldolgozó üzem munkálatai fejeződnek be.

a Mecseki szénmedencében az ezer méter mélyre tervezett Zobák-aknai építkezésekre, szerelésekre, a pécsi kokszmű rekonstrukciójára és a „házgyár”, mellett új elemgyártó üzem létesítésére fordítanak jelentős összegeket, ezeket azonban csak a következő években adják át.

a második ötéves terv első évében újabb nagyjelentőségű beruházásokat kezdenek meg. hozzáfognak a pécsi hőerőmű több, mint egymilliárd forint költséget igénylő újabb száz-megawattos bővítéséhez, ami szovjet tervek és berendezések segítségével valósul meg. elkezdik a pécsi szénelőkészítőmű durvamosójának a rekonstrukcióját. a több, mint száz esztendő óta pécsi porcelángyár részére új, nagyfeszültségű szigetelőgyártó üzem alapját rakják le. Pécs új iparnegyedében ruházati, gyümölcs- és zöldségtárházak építése veszi kezdetét. tanácsai beruházásból kezdik új mosoda-kombinát, továbbá ruha- és cipőipari vállalat üzemi épületeinek munkáit.

mindezekon kívül néhány nagyfontosságú létesítmény tanulmányterve fejeződik be 1961-ben, köztük a hatszázmillió forintot igénylő új komlósi szénmosóé.

az ipari jellegű létesítményeken kívül számos kommunális intézmény építésén is munkálkodnak. számottevő közöttük pécsett az egyetemi városrészben a négyszáz ágyas klinikai tömb, új Mecsekalján a modern iparitanuló iskola és otthon, az építők modern munkásszállodája. /folyt.köv./

9.35. 10³⁰

- 15 -

me

bb. 22. /1.8 milliárd forintos...folyt./-e

a dunavíz tisztítására szolgáló üzem és a közműhálózatba történő bekötése ugyancsak idei terv. az egészségügyi létesítmények közül jelentős a mecseki tudószanatórium és a komlói új kórház bővítésének megkezdése, amelyek tanácsai beruházásból valósulnak meg.

1961-ben a tervek szerint csaknem félezer, állami erőből épülő lakást adnak át a megyében.

a mezőgazdasági termelőszövetkezetek építkezéseire több, mint hatvanmillió forintot költenek baranyában ebben az esztendőben. /mti/

bb. 20. százhusz tájékoztatót tartott a délmagyarországi városokban és községekben a szegedi nemzeti színház

vid/fm/ke/e fm

1961. május 22.

az évad kezdetétől eddig 120 tájékoztatót tartott délmagyarország városaiban és községeiben a szegedi nemzeti színház. mintegy ötvenezren látták így a környéken a szegeden is bemutatott darabokat. az operatársulat 16 alkalommal szerepelt egyes nagyvárosok színpadain, ezek között kecskeméten, békéscsabán, orosházán, szentesen és makón. a toscá, a pillangókisasszony, a rigoletto, a sevillai borbély, az otello, sőt egy önálló balett-est is szerepelt műsorukon. hódmezővásárhelyen, csongrád megye székhelyén csaknem 70 előadást tartottak már. hetenként többször is vendégszerepeltek a városban. műsoraikat a környéki tanyavilágának termelőszövetkezeti gazdái is nagy számban tekintették meg, legtöbbször gépkocsikkal, pótkocsis vonatokkal érkeztek az előadásokra.

a falvak művelődési házainak kisebb színpadain a szegedi kamaraszínházban bemutatott darabokat, tabi: különleges világnapját, paál ferenc: zsákutcáját, ibsen: nóráját és lope de vegától: a kertész kutyáját játszották a művészek nagy sikerrel.

a színház pártszervezetének kezdeményezésére a színészek a hivatalos előadásokon kívül tíz esetben látogattak el a szegedi járás új termelőszövetkezeti községeibe, ahol ajándék műsorokkal köszöntötték a közös gazdálkodás útjára tért lakosságát. /mti/

9.00. 1035

- 16 -

me

bb 23. az idén nyáron is megszervezik a nyaralóhelyek rendszeres ellenőrzését - kereskedelmi felügyelők és társadalmi ellenőrök járják a vendéglátóhelyeket

i ta/hné szb vg

1961. május 22.

a nyaralóközönség érdekében a belkereskedelmi minisztérium felügyeleti szerve, az állami kereskedelmi felügyelőség, az idén nyáron is megszervezi a nyaraló- és kirándulóhelyek rendszeres ellenőrzését. mint az illetékesek elmondták, a tapasztalat szerint még elég gyakran előfordul, hogy nyáron a nagy forgalomban lelkiismeretlen eladók és felszolgálók saját hasznukra megkárosítják a vendégeket. az ellenőrzések elsősorban arra hivatottak, hogy megelőzzék és leleplezzék az ilyen visszaéléseket.

a legforgalmasabb helyen, a balatonon, az állami kereskedelmi felügyelőség nyárra négy állandó kirendeltséget létesít. siófokról, füredről, bogláráról és keszthelyről az ellenőrök naponta rendszeresen járják majd a kereskedelmi egységeket. délelőttönként az üzletekben, délután az étkezőhelyeken és a kifőzdékben, este pedig a zenés szórakozóhelyeken ellenőrzik a pontos mérést és adagolást, a figyelmes kiszolgálást, a fogyasztói árak megtartását és a helyes árkalkulációt. tavaly június 15-től kezdtek ellenőrizni az üdülőhelyeket, az idén korábban kezdik. a rendszeres vizsgálatokon kívül több alkalommal átfogó ellenőrzést is tart a kereskedelem. ezekben a hivatásos kereskedelmi felügyelőkön kívül a tervek szerint társadalmi ellenőrök is részt vesznek.

a balatonon kívül természetesen a dunakanyar és a főváros kirándulóhelyeit is rendszeresen ellenőrzik a nyári szezonban. a közelmúltban már tartottak is egy átfogó, úgynevezett előzetes ellenőrzést, amelynek során több hiányosságra derítettek fényt. sok kirándulóhelyen például nem volt megfelelő a vendéglátóhelyek áruellátása, a boltok felkészületlenül várták a közönséget. az állami kereskedelmi felügyelőség ezekre a hibákra felhívta az illetékes vállalatok figyelmét és elrendelte, hogy a nyári szezonig számolják fel a hiányosságokat. /mti/

9.50. 1040

- 17 -

me

bb 25. néhány héttel az aratás előtt - befejezéshez közeledik a kombájnok és aratógépek javítása - országsszerte szervezik az aratópárokat

vid ő kz szb ká

1961. május 22.

a korai kitavasodás és a kedvező időjárás következtében az ideai aratás előreláthatóan egy-két héttel korábban kezdődik, mint a megelőző években. az mti legfrissebb vidéki jelentései már a nagy munka előkészületeiről számolnak be.

az egyik legnagyobb gabonatermő megyénkben, csongrádban, az idén szerveznek a gépállomások első ízben kétmenetes aratást. az állami gazdaságok nagyüzemi gyakorlatában bevált kétmenetes módszerrel a gabonát előbb - az első menetben - rendre vágják; később - a második menetben - rendfelszedővel felszerelt kombájnnal felszedik és elcsépelik. e módszer alkalmazásával javult a kombájnok kihasználása, s az így betakarított buza, mivel az aratás viaszérésben történt, a lehető legjobb minőségű lesz. a gépállomások 125 aratógépével és 174 kombájnjával, valamint a termelőszövetkezetek tulajdonában levő 200 aratógéppel az összesítés 70-75 százalékát tudják betakarítani. a kombájnokokat elsősorban azokban a termelőszövetkezetekben üzemeltetik, ahol már kialakultak a nagytáblák.

a másik nagy gabonatermő megyében, békésben, 200.000 hold gabona vár betakarításra az idén. a rendelkezésre álló gépi erővel az össztermésnek mintegy 50 százalékát tudják levágni, tehát körülbelül 100.000 holdról kézi erővel kell betakarítani a termést. a kézi aratásra kijelölt táblákat családonként osztják fel. a sarkadi lenin, a biharugrai felszabadult föld, a gyulai zöld mező és még sok más termelőszövetkezetben már meg is szervezték az aratópárokat, készítik a kézi szerszámokat, hogy rögtön az első alkalmas napon megkezdhesék majd a nagy munkát. a kézi aratást a legtöbb termelőszövetkezetben premizálják. gyulán a kézi aratásban szerzett összmunkaegységek arányában, másutt a learatott terület után, a betakarított gabonából kapnak természetbeni prémiumot. a gépállomásokon befejezéshez közeledik a gépek javítása. a napokban kezdődő szemlék után valamennyi gépet kivontatják a kijelölt termelőszövetkezetbe. a 90 uj, velence típusu kombájnnal üzemeltetéséhez 100 uj vezetőt képeztek ki a legjobb traktorvezetők közül. előkészítetten várják a nagymunka kezdetét a kombájnszerű is.

/folyt.köv./

10.00 10⁴⁵

KE

- 18 -

bb 25. /néhány héttel...folyt./-lm

szolnok megyében május 25-30 között valamennyi gépállomáson befejezik a gépek javítását. az idén összesen 276 aratógéppel, 292 kombájnnal segítik a szövetkezeteket a gabonabetakarítás nehéz munkájában. kétmenetes módszerrel 15.000 holdról takarítják be a termést.

a megyében összesen 50.000 hold gabona kézi betakarításáról kell gondoskodni. a közös gazdaságokban már most felméri, hogy hány aratópárra lesz szükség, s e munkában mindenütt számítanak a családtagokra. a kenderes községben gazdálkodó termelőszövetkezetek 80 férőhelyes idénybölcsődét nyitnak, hogy az asszonyok is segíthessenek az aratásban.

hajdu-bihar megyében a termelőszövetkezetek és gépállomási mezőgazdászok a gépek lehető legjobb kihasználása céljából már készítik a kombájnok menetiránytervét. a kombájnok és az aratógépek a nagytáblán, a kézi kaszások pedig a még szétszórtan levő, csak az utóbbi évben bevitt kisparcellákon vágják majd a termést.

a bács megyei gépállomásokon már meg is kezdődtek a gépszemlék. a múlt évihez viszonyítva ebben a megyében husszal több kombájnnal és kétszer annyi aratógép segíti a szövetkezetek gazdákat a nagy munkában. azonban még így is jelentős területekről kézzel kell betakarítani a termést. e célra 3.000 aratópárt szerveznek a közös gazdaságokban.

az elmúlt nyáron sok panaszra adott okot, hogy a gépállomások nem kaptak elegendő pótalkatrészt az aratógépekhez. gyakran megtörtént, hogy a gépek a tábla közepén leálltak, s alkatrész hiányában csak napok múltán tudtak ismét megindulni. e tapasztalatok okulva a szekszárdi mezőgazdasági gépjavitó vállalatnál már a múlt év őszén megkezdték az ideai aratáshoz szükséges pótalkatrészek gyártását, s jelenleg is három műszakban - éjjel-nappal - dolgoznak az üzemen, hogy az aratás megkezdéséig az alkatrészeket elkészítsék és leszállítsák. /mtl/

--

10.07. 10⁴⁵

KE

- 19 -

bb 26. az indonéz legfelsőbb tanácsadó testület küldöttsége megkoszoruzta a haza szabadságáért és függetlenségéért elesett magyar hősök emlékművét

t di/sze szb hk

1961. május 22.

az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének hazánkban tartózkodó küldöttsége, élén roeslan abdulganival, a legfelsőbb tanácsadó testület alelnökével hétfőn délelőtt megkoszoruzta a haza szabadságáért és függetlenségéért elesett magyar hősök emlékművét. jelen volt a koszorúzásnál dr. ortutay gyula, az elnöki tanács tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, harmati sándor országgyűlési képviselő, a hazafias népfront országos tanácsának titkára és nagy jános, a külügyminisztérium osztályvezetője. /mti/

--

bb 27. kétnapos konferencián tárgyalják meg a szakemberek az erőművegyészet időszerű kérdéseit

t tz/j szb hk

1961. május 22.

hétfőn reggel a technika házában megkezdődött az energiagazdálkodási tudományos egyesület kétnapos erőművegyészeti konferenciája.

a konferencián az erőműveknél dolgozó vegyészek, az erőműberendezések gyártó üzemek szakemberei és a tervezők azokat a vegyészeti kérdéseket tárgyalják meg, amelyek mindinkább előtérbe kerülnek az egyre korszerűsödő erőműveknél. elsősorban azokat a módszereket kívánják részletesen feltárni, amelyek a tápvíz megfelelő előkészítésével, az elnyelt gázok oxigén- és széndioxid-tartalmának eltávolításával megakadályozhatják az erőművek berendezéseinek korrózióját. megvitatják a kazánok tüztérében lejátszódó folyamatok által kiváltott korróziós veszélyek elhárításának lehetőségeit is.

a konferenciát varga istván, az energiagazdálkodási tudományos egyesület főtitkára, a kelenföldi hőerőmű vállalat főmérnöke nyitotta meg, majd megkezdődtek a szakelőadások. hétfőn és kedden a legkiválóbb erőművegyészeti szakemberek 19 előadásban ismertetik azokat az eredményeket, amelyek az elmúlt néhány évben ezen a területen megszülettek, és már a gyakorlatban is jól beváltak. /mti/

--

10.30. 1105

- 20 -

VE

bb 28. a fővárosi villamosvasut igazgatósága közli

sze-lm ki

1961. május 22.

hogy vágánykorszerűsítési munkálatok miatt május 24-én 23 órától május 25-én reggel 4 óra 30-ig a 18-as jelzésű kocsik kelenföld-gellért-tér között és margit kórház-moszkva tér között közlekednek. a 63-a jelzésű kocsik nagyvárad tér-gellért tér között és jános kórház déli pályaudvar között közlekednek. a gellért tér - déli pályaudvar között autóbusszal tartjuk fenn a forgalmat. /mti/

--

bb 29. hétfőn délelőtt a párt vezetői megtekintették a budapesti ipari vásárt - a kereskedői napon az ipar vezetői találkoztak a belföldi és a külföldi kiállítókkal

t sz-hbj/te-lm hk

1961. május 22.

mozgalmas nap kezdődött hétfőn a reggeli órákban a budapesti ipari vásáron: reggel 8 órakor a magyar ipar képviselői a kereskedői napra érkeztek, hogy szakmai megbeszéléseket folytassanak a belföldi és a külföldi kiállítókkal s kicseréeljék véleményüket, tapasztalataikat.

a párt vezetői a vásáron

hétfőn délelőtt kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, biszku béla, marosán györgy, nemes dezső, rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai megtekintették a budapesti ipari vásárt. a vendégeket veres józsef a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke és dr. vitéz andrás a vásár igazgatója üdvözölte.

a párt vezetői felkerestek több pavilont

/ folyt. köv. /

12.04. 12.⁵⁵

- 21 -

VE

bb. 29./ hétfőn délelőtt a párt vezetői..... 1 folyt/lm

indonéz vendégek a budapesti
ipari vásáron

az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testü-
tének küldöttsége, amelyet roeslan abdulgani, az indonéz köztár-
saság legfelsőbb tanácsadó testületének alelnöke vezet, hétfőn
delelőtti megtekintette a vásárt, a vendégeket elkísérte látó-
gatásukra dr. ortutay gyula, a népköztársaság elnöki tanácsának
tagja.

bemutatták a külföldi szakembereknek
a magyar járműipar termékeit

hétfő nemcsak az ipari szakemberek, hanem a kereske-

dők
napja is volt a vásáron. a külkereskedelmi vállalatok képviselői
felkeresték a külföldi kiállítókat, és számos üzletkötést készi-
tettek elő. ugyanakkor a vásáron bemutatott magyar gyártmányokat
is sok külföldi küldöttség szemlélte meg. a mozdított gépjármű kül-
kereskedelmi vállalat a külföldi szakemberek népes csoportjának
mutatta be a magyar autó- és traktoripar készítményeit, amelyek
közül kiemelkedik az ikarus gyár izelt városi autóbúsa. a
kocsi 190 utast tud szállítani, szerkezete a legmodernebb, télen
fűthető. nagy érdeklődéssel szemléltek meg az ikarus gyár nyerges
hűtőgépkocsiját, az új típusu tejszállítót, a csepel autógyár
billenő platós tehergépkocsiját, valamint a cementszállító autót.
az ugynevezett speciálkocsikon kívül a dömperek és a tovább-
fejlesztett traktorok is nagy elismerést arattak a külföldi
szakemberek körében. a kgm autó- és traktoripari igazgatósága
meghívta a vásárra a magyar közlekedés szakembereit is, akiknek

Szintén bemutatták gépjárműiparunk új gyártmányait. ezen a talál-
kozáson hidasi ferenc iparigazgató oklevéllel és márkás karórával
jutalmazta a legkiválóbb gépkocsivezetőket, traktorosokat.
/folyt.köv./

12.24. 13.15

ME

- 22 -

bb 30. időjárásjelentés

tm-lm hk a meteorológiai intézet jelenti 1961.május 22.
május 22-én, hétfőn 13 órakor:

a hűvös idő tovább tart

az atlanti óceán felett elhelyezkedő anticiklon hatására
skandinávia felől hideg légtömegek nyomulnak előre déli, délkele-
ti irányban. ezeknek és a fölközi, illetőleg a fekete tenger
felől észak felé áramló melegebb levegőnek egymásra hatása követ-
keztében esős az idő az alpok, a kárpátok vidékén és ukrajna
nagy részén. hazánkban vasárnap országsszerte erősen felhős idő
volt és a dunántul délnyugati részének kivételével mindenütt
esett az eső. helyenként, főképp a budapest, balassagyarmat,
gyöngyös háromszögben zivatar is keletkezett. a lehullott csapa-
adék mennyisége általában csak néhány milliméter volt, de helyen-
ként elérte az 5-10, a galyatetőn a 13, mezőhegyesen a 22 milli-
métert. a dunántul nyugati és déli részein három-hat óra nap-
fénytartamot mértek, az ország többi részén csak 1-2 órán át,
vagy egyáltalán nem sütött a nap. a hőmérséklet napközben 16-20
fokig emelkedett, ma hajnalban 8-12 fokig csökkent. 6 foknál
alacsonyabb hőmérséklet a talaj mentén sem fordult elő. ma déle-
lőtti országsszerte tovább folytatódott az erősen felhős, sok-
helyen esős idő. a hőmérséklet 10 órakor általában 10-14, észak-
keleten 15-17 fok volt. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi
középértéke 14.6 fok volt, a sokévi átlagnál 2.6 fokkal alacsonyabb.
ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre
átszámított légnyomás 756 milliméter, alig változik.

várható időjárás kedd estig: felhős idő, ma több
helyen, holnap kevesebb helyen esővel. egy-két helyen zivatarral.
mérsékelt északi, északkeleti szél. az évszakhoz képest
hűvös idő tovább tart. várható legalacsonyabb éjszakai hő-
mérséklet 7-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 15-19
fok között.

előrejelzés a balaton területére kedd reggelig mérsékelt,
időnként élénkebb északi, északkeleti szél. felhős idő, időn-
ként esővel. a hőmérséklet napnyugtakor 14, hajnalban 10
fok körül lesz. a duna vízállása hétfőn reggel: 501 centiméter.
/mt1/

14.30

--

13.45.

- 23 -

ME

bb 32. hétfőn megkezdtek a huszhengeres hideghengerlősor szerelését salgótarjában

vid te-lm ki

1961. május 22.

egy hónapja emelték a hatalmas vasbeton alapokra a salgótarjáni új hideghengermű négyhengeres kvartó gépsorának első alkatrészeit. s hétfőn hozzáálltak a második hengerson, a huszhengeres berendezés szereléséhez. az egymás mellett, párhuzamosan elhelyezett két hengerlő sort német szakemberek irányításával a salgótarjáni acélárugyár lakatos brigádjai szerelik. mindkét hengerson üzemi próbáit szeptemberben kezdik meg, s a negyedik negyedévben már tervszerűen termelnek. a kvartó berendezés a kereskedelmi acélszalagokat, a huszhengeres berendezés pedig a legfinomabb saválló és nemesacél szalagokat hengerli. a huszas hengerson üzembehelyezésével salgótarjában készülnek majd a dinamó- és transzformátorlemezek valamint a különböző méretű fémbevont nemesacél szalagok, amelyeket eddig csaknem teljesen külföldről szereztek be az elektromos és a műszeripar számára.

a hidegen hengerlő sorok szerelése nyomán rövidesen megkezdik az automatikus irányító és ellenőrző villamosberendezések szerelését is. /mti/

--

bb 33. izotop-tanfolyam kezdődött szegeden

vid te-lm ki

1961. május 22.

a szegedi tudományegyetem központi izotóp laboratóriumában hétfőn tanfolyam kezdődött a rádióaktív anyagok tanulmányozására. a háromhetes tanfolyamon délmagyarországi orvosokat, tudományos kutatókat, üzemi szakembereket képeznek ki a rádióaktív izotópok hasznosításának elméleti és gyakorlati ismereteire. a tanfolyam mintegy félszáz résztvevője között ott van a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet számos kutatója, akik a különféle növények tápanyagfelvételét tanulmányozzák, a szegedi paprika-feldolgozó vállalat vegyészei, akik a hírneves fűszernövény-tulajdonságait kutatják majd a rádióaktív izotópok segítségével. /mti/

--

15,00 15^h

- 24 -

Se

bb 34. hat üzlet nyílt szombathely új lakótelepén

vid te-lm ki

1961. május 22.

szombathely épülő modern lakótelepén, a március 15. téren, hétfőn délelőtt hat új üzletet nyitottak meg. a háztömb lakói helyben vásárolhatnak ezután tejet, húst, zöldséget, gyümölcsöt, dohányírut, háztartási cikkeket. ezenkívül cukrászdát is nyitottak. a boltok berendezésére hétszázezer forintot költöttek. /mti/

--

bb 31. hazánkba érkezett a kubai ifju felkelők szövetségének küldöttsége

t lv/tr-lm hk

1961. május 22.

a kisz központi bizottságának meghívására hétfőn joel iglesiasnak, a kubai ifju felkelők szövetsége elnökének vezetésével öttagú delegáció érkezett hazánkba. a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kisz központi bizottságának első titkára, pullai árpád, várnai ferenc, pataki lászló, perjesi lászló, káldi katalin a kisz központi bizottságának titkárai, nagy richárd, a kisz budapesti bizottságának első titkára, nádasdi józsef, a kisz budapesti bizottságának titkára. ott voltak a kisz központi bizottságának és budapesti bizottságának osztályvezetői és munkatársai.

a repülőtéren a budapesti fiatalok küldöttei virágcsokrokkal köszöntötték a kubai fiatalokat. a kisz központi bizottságának nevében pullai árpád, a kisz központi bizottságának titkára üdvözölte a vendégeket, amelyre joel iglesias, a kubai ifju felkelők szövetségének elnöke választol.

a küldöttség egy hétig tartózkodik magyarországon. ez alatt meglátogatnak üzemeket, termelőszövetkezeteket, állami gazdaságokat, megtekintik fővárosunkat, ismerkednek a magyar fiatalok életével, s tanulmányozzák a kisz-szervezetek munkáját. /mti/

--

15,10 15^h

- 25 -

Lelet

bb 35. újabb vitorláshajók készültek el balatonfüreden

vid te-lm ki

1961. május 22.

a balatonfüredi sporthajó üzemben újabb vitorláshajókat adtak át a megrendelőknek. a belga kereskedők kérésére elkészítették a hajógyár egyik tengeri vitorlástípusának két legújabb példányát, s a hajókat már el is szállították az üzemből. a tengeri vitorlások husz négyzetméteres vitorlázatot kaptak, s jó széllet tiz kilométernél nagyobb óránkénti sebességet érhetnek el. a hajókban jól felszerelt kajüt van, amely három ember számára nyújt kényelmes otthont a turák idején. a hajókat villanyvilágítással is ellátták, rádiózhatnak, főzhetnek az utasok.

belföldi megrendelésre új versenyhajókat adtak át. elkészül az első olyan finn-dingi típusu vitorlás, amely légszekrények segítségével felborulás után „talpra”, állítható. eddig ugyanis többször előfordult, hogy egy-egy erősebb szélroham verseny közben feldöntötte a hajót, s azt csak a vitorlázat leszerelése után tudták visszabillenteni. az új megoldás lehetővé teszi, hogy a vizen elfekvő, borotvált vitorlást a versenyző pillanatok alatt újra üzemképesé tegye. több kalóz típusu versenyhajót is átadtak. ezeket új kivitelben, a szokásosnál is nagyobb gonddal készítették. e hajók teljesen nemesfából készültek, s azokat az elsőosztályu versenyzők veszik használatba. a most elkészített csillag típusu versenyhajók első sorozata olyan jól sikerült, hogy a szakemberek szerint a legismertebb külföldi versenyhajó gyárak vitorlásaival is felveszik a versenyt mind a gyorsaság, mind a megbízhatóság tekintetében.

az új vitorlásokat a próbautak után a versenyzők rendelkezésére bocsátják./mti/

1514

15.50

- 26 -

sp

bb 36. apró Antal fogadta a csehszlovák belkereskedelmi minisztert

hmé szb vg

1961. május 22.

apró Antal, a minisztertanács első elnökhelyettese fogadta a hazánkban tartózkodó csehszlovák belkereskedelmi delegáció vezetőjét j. brabec belkereskedelmi minisztert és helyettesét. a fogadáson jelen volt tausz János belkereskedelmi miniszter.

x x x

a csehszlovák belkereskedelmi delegáció tagjai vasárnap sztálinvárosba és a balatonra látogattak el, mindkét helyen megtekintették az üzlethálózatot, a balaton-környékén pedig tanulmányozták az üdülőellátás szervezetét és a motel-rendszert. a hétfőn a fővárosi üzlethálózatot látogatták meg. /mti/

--

bb 37. a csehszlovák parlamenti küldöttség látogatása a borsod megyei tanácsnál és a diósgyőri Lenin kohászati művekben

vid vm ke vm fm

1961. május 22.

a borsod megyében tartózkodó csehszlovák parlamenti küldöttség - zdenek fierlingernek, a csehszlovák nemzetgyűlés elnökének, a csehszlovák kommunista párt politikai bizottsága tagjának vezetésével - hétfőn miskolcon a borsod megyei tanácsnál tett látogatást. a küldöttséget elkísérte frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, valamint vass Istvánné, az országgyűlés alelnöke.

a megyei tanács hivatalában a vendégeket prieszol József, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, kukucska János, a megyei pártbizottság titkára, koval Pál, a miskolci városi pártbizottság első titkára, dr. Tóth István, a megyei tanács vb. elnöke, galló Ferenc, a miskolci városi tanács vb. elnökhelyettese, Valkó Márton, a Lenin kohászati művek Kossuth-díjas igazgatója, valamint a megye és a város más vezetői fogadták.

dr. Tóth István, a megyei tanács vb. elnöke ismertette a csehszlovák parlamenti küldöttséggel a borsodi iparvidék fejlődését. elmondotta többek között, hogy borsod megye miskolc várossal együtt az ország acél-és nyersvas termelésének több mint hatvan százalékát adja. a második ötéves tervben a vegyipar országos beruházásának 60 százaléka itt valósul meg. Kazincbarcika és Tiszapalkonya a vegyipar bázisává fejlődik. hangsúlyozta, hogy borsod megye - többek között a Tiszapalkonyai hőerőmű építéséhez - értékes segítséget kapott csehszlovákiától.

/folyt.köv./

16, 10

16.30

- 27 -

/bb 37. a csehszlovák.....1.folyt./vm

dr. tóth istván ismertette a megye mezőgazdaságának helyzetét és többek között vázolta a délborsodban kialakítandó borvidék rekonstrukciós tervét is. beszámolt a megyei tanács elnöke a lakosság művelődési, szociális helyzetéről is. megemlítette, hogy jelenleg 229 művelődési otthon működik a megyében, s jövőre valamennyi községnek mozija is lesz. az egészségügyi ellátás továbbfejlesztésére miskolcon 1300 ágyas megyei kórházváros épül.

zdenek fierlinger, a csehszlovák parlamenti küldöttség vezetője köszönte meg a tájékoztatót.

- nagy érdeklődéssel hallgattuk a beszámolót, - mondotta. - sok a közös problémánk - s mint eddig is - testvéri egyetértésben, egymást segítve kell azokat megoldanunk. örülünk, hogy megismertük a magyar kohászat egyik bölcsőjét, mert a diósgyőri kohászat nélkül nem jöhetett volna létre sztálinváros sem. mi is új nagy kohászati kombinátot építünk kelet-szlovákiában, s örülünk, ha a magyar és a csehszlovák kohászok között baráti együttműködés alakul ki.

a küldöttség tagjai és a megye, valamint miskolc város vezetői hosszan elbeszélgettek, majd a csehszlovák vendégek megtekintették a diósgyőri lenin kohászati műveket./mti/

- . -

bb 39. a termelőszövetkezetek megszilárdításáról és a patronáló munka szélesítéséről tanácskoztak salgótarjánban

vid fm/ke vm fm 1961.május 22.

az mszmp nógrád megyei bizottságának kezdeményezésére hétfőn salgótarjánban tanácskoztak a gyárak, bányák, üzemek, és intézmények párt- és gazdasági vezetői. megvitatták a termelőszövetkezetek megszilárdításával és a patronáló munka továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatokat. matuz józsefnek, a nógrád megyei pártbizottság titkárának vitaindító beszéde után az ipari üzemek és intézmények vezetői ismertették a patronálás első éveiben szerzett tapasztalataikat és további terveiket. a nógrádi szénbányászati tröszt műszaki csoportja például a karancslapujtói termelőszövetkezetet patronálja. a könyvelés dolgozója a tsz „naprakész”, könyvvitelét segítette létrehozni, a fiatalok az önitatásos istálló villanyszerelési munkáit vállalták el, a tröszt pártszervezetének vezetőségi tagjai pedig rendszeresen részt vesznek a tsz párttaggyűlésein. a tröszt dolgozója az év eleje óta csaknem ötszáz óra társadalmi munkával segítette a termelőszövetkezetet. hasonlóan segítik, támogatják patronált termelőszövetkezeteket a salgótarjáni acélárugyár, a tüzhelygyár, az üvegyárak és más üzemek dolgozója is. /mti/

16,50

- 28 -

bb 40. a nyári mezőgazdasági munkákról és a községfejlesztés tapasztalatairól tárgyalt a hazafias népfront szolnok megyei bizottsága

vid fm/ke vm fm

1961.május 22.

a nyári mezőgazdasági munkák segítéséről és a községfejlesztés idején tapasztalatairól tanácskozott hétfőn a hazafias népfront szolnok megyei bizottsága. megállapították: a korai tavaszodás következtében a szokásosnál mintegy 10-12 nappal korábban várható az aratás megkezdése. a népfront-bizottságok családlátogatásokon felvilágosító munkával igyekeznek minél több családtagot bevonni a munkába. erre annál is inkább szükség van, mert a vetésterület több mint 40 százalékáról kézzel kell learatni a termést. a tanácsok állandó bizottságaival közösen tájékoznak a tsz-ek miképpen készültek fel az aratásra, segítik az időny-napközitthonok, óvodák számának növelését és ahol erre lehetőség van, kezdeményezik az üzemi étkeztetés bevezetését. a községfejlesztésről szólva hangsúlyozták: eredményes a megyében a falu-és város-szépítési mozgalom. az év első négy hónapjában mintegy 46 millió forint bevételi alap állt a tanácsok rendelkezésére. örvendetesen növekedik a társadalmi munkában résztvevők száma. ebben az évben 22.000-en két-és fél millió forint értékű munkát végeztek. számos olyan község van a megyében - mint jásztelek, pusztamonostor, alattyán - ahol husz forinton felül van az egy lakosra eső társadalmi munka értéke. a megyében a tavasszal 33.000 négyzetméter területet parkosítottak. mintegy 120.000 facsemetét ültettek. a villanyhálózatot hétezer méterrel bővítették és több mint 12.000 méter vízlevezető árkot ástak. jászárkoszálláson, törökszentmiklóson és más helyeken két-és fél millió forintot költöttek fürdőépítésre, két orvosi rendelőt már átadtak. rendeltetésének, husz községben most emelik az új művelődési házak falait./mti/

- . -

/bb 29. hétfőn délelőtt....2.folyt./vm

román vendég a kohó-és gépipar kiállításán

constantin tuzu román kohászati miniszter csergő jános kohó-és gépipari miniszterrel, valamint a minisztérium több vezetőjével együtt hétfőn sorra látogatta a kohó-és gépipar kiállításait.

/folyt.köv./

17,19

- 29 -

/bb 29. hétfőn délelőtt...3.folyt./vm

a petőfi csarnokban különösen a szerszámgépek kötötték le a vendégek figyelmét, az orion pavilonban pedig az at 403-as televíziós készülék konstrukciója iránt érdeklődtek. nagy érdeklődéssel szemlélték meg a csepeli készülék és szerszámgépgyárban összeállított automata motorházmegmunkáló gépsor modelljét.

tájékoztató a magyar gyógyszergyártásról

hétfőn a nehézipari minisztérium impozáns csarnokában vereczki istván, a minisztérium szervesvegyipari főosztályának mérnöke, tájékoztatta a sajtó képviselőit gyógyszeriparunk munkájáról. elmondotta, magyarországon a gyógyszergyártás több mint fél évszázados multra tekinthet vissza. a magyar gyógyszergyártás és kutatás világviszonylatban is számottevő. készítményeink külföldön is keresettek. az iparág első és legfontosabb feladata a kutatás szélesítése. szakembereink főként a szív és a keringési rendszerre ható új gyógyszerek, antituberkulotikumok, daganat ellenes gyógyszerek, öregedést gátló vegyületek, népbetegség jellegű ártalmak elleni gyógyszerek kutatásával, új vitamin és antibiotikumok előállításával foglalkoznak. kormányzatunk második öt éves tervünk időszakában jelentős összegeket költ a gyógyszeripar fejlesztésére. az előadó végül ismertette az elmúlt években megjelent új magyar gyógyszerespecialitásokat.

nagy sikerük van a hódmezővásárhelyi majolikagyár készítményeinek

a budapesti ipari vásár árubemutató jellegű, vásárolni csak néhány kisebb ajándéktárgyat lehet. közkedvelt a vásári cigaretták és vásárfiának sokan viszik haza a hódmezővásárhelyi majolikagyár készítményeit. a gyár felkészült a nagy forgalomra és egymillió forint értékű ajándéktárgyat, elsősorban vázát, virágcserep burkolatot és más disztárgyat hozott. termékei joggal tetszenek a külföldi vásárlatóknak is, hiszen ezekkel már angliában, belgiumban, a német szövetségi köztársaságban, svédországban, norvégiában, new-yorkban és mind azokban az országokban találkozhatnak, ahová eljutnak ezek a külföldön is kedvelt készítmények.

/folyt.köv./

17,30 18.15

- 30 -

/bb 29. hétfőn délelőtt...4.folyt./vm

modern butorok és a csinos cipők

a kisipari szövetkezetek pavilonjába hétfőn 240 vendéget hívott meg az okisz. az ipar és a kereskedelem szakembereinek bemutatják új termékeiket, s elmondották, milyen véleményt alkottak ezekről a vásárlatókatól. a legnagyobb „sláger”, a modern butor, ezenkívül a cipők aratják a legnagyobb sikert. a bemutatott butorgarnitúrák első kis sorozatát ebben az évben elkészítik. a cipőnagykereskedelmi vállalatok néhány héten belül beiktatják a gyártásba a vásáron bemutatott modelleket. a szövetkezetek egyébként 50 millió forintot többlet exportáru alapot ajánlottak fel a külkereskedelemben, megküldték a listát, milyen termékekből tudnának többet gyártani anélkül, hogy ahhoz külön anyagot igényelnének. sok külföldi megrendelővel a vásáron kötöttek megállapodást újabb szövetkezeti termékek exportjára. a mirkőz készítményeiből több mint hatmillió forint értékű szállítanak külföldre terven felül.

csehszlovák nemzeti nap

a vásár diszterén levő zászlótartóra hétfőn a csehszlovák nemzeti lobogót vonták fel. a hangszórók egész nap csehszlovák zeneműveket közvetítettek, a mezőgazdasági múzeum lovagtermében pedig csehszlovákia életét bemutató filmeket vetítettek.

a nemzeti nap alkalmából václav louda, a csehszlovák pavilon igazgatója a következőket mondotta:

- örömmel állapíthatjuk meg, hogy a vásár látogatói nagy érdeklődéssel, figyelemmel kísérik a csehszlovák pavilon anyagát. azt tapasztaltuk, hogy a magyar szakembereket érdeklik a csehszlovák gépipar termékei, a háziasszonyok pedig a háztartási cikkek iránt tanúsítanak nagy figyelmet. a legtöbben az automatikus mosógép körül csoportosulnak és tudakolják, hogyan dolgozik, mos, szárít, szinte magától. természetesen a bizsuteriák, üvegáruk kiállítását is sok érdeklődő veszi körül. úgy látjuk, tetszenek butoraink is. egyébként azokat a mintadarabokat mutatjuk be, amelyekből ebben az évben 9 millió forint értékű butort szállítunk magyarországra.

- magunk is körülnéztünk ezen a jól szervezett vásáron és véleményünket a következőkben összegezzük: elegáns, nagyvonalú, értékes. nagy figyelmet érdemel a magyar találmányok pavilonja.
/mti/

18.10
17,45

Leh!

- . -

- 31 -

bb. 38. a hazafias népfront szabolcs megyei elnökségének ülése

vid fm/ke/gy/fm

1961. május 22.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei elnöksége hétfőn az idős termelészövetkezeti tagok helyzetéről és a községfejlesztési munkáról tárgyalt. mindkét kérdés részletes megvizsgálására és tanulmányozására a mátészalkai és a nyírbátori, illetve a kisvárdai és a tiszalöki járásban brigádokat alakítanak. a brigádok a helyszínen vizsgálják meg az idős dolgozók szociális viszonyait, foglalkoztatásuk módját, lehetőségeit, valamint a népfront bizottságok szerepét a községfejlesztési tervek elkészítésében, a társadalmi munka segítésében, nyilvántartásában, értékelésében. a tapasztalatok alapján határozzák majd meg a népfront bizottságok további feladatait.

/mti/

..

bb. 41. hétfőn megkezdtek a sztálinvárosi salakhabosító üzem gépeinek hetvenkét órás próbáját

vid te/gy/ki

1961. május 22.

a teljesen gépesített sztálinvárosi salakhabosító üzemben többhónapos építő és szerelőmunka után, amelyben a legderekasabban a gyár és gépszerelő vállalat szakmunkásai vettek részt, hétfőn megkezdtek a gépek próbaforgatását. kilenc egymáshoz kapcsolódó gép: adagolók, törők, rosták, elevátorok és szállítószalagok motorjait előbb külön-külön, majd központi vezérléssel egyszerre kapcsolták be és indították meg. a gépeket hetvenkét óráig egyfolytában járatják. egyedül a b lenthető habosító tálca maradt mozdulatlan egy lánc hiánya miatt, de egyébként a habosító tálca minden berendezése és motorja is rendben helyén áll, várja a megindítást. a tervek szerint a próbaforgatások és az esetleges javítások után június közepén kezd meg az új üzem a salakhabosítást.

a sztálinvárosi korszerű salakhabosító üzem építése körülbelül ötvenmillió forintba került. naponta mintegy ezer köbméter habsalakot gyárt majd az építőiparnak. az üzemben három műszakban - az üzemvezetővel, művezetőkkel és karbantartókkal együtt mindössze harminchat ember dolgozik majd, akik csak a gépek működését ellenőrzik, irányítják.

/mti/

..

17,50

18.15

Zeli

- 32 -

bb 43. kállai gyula fogadta az indonéz legfelsőbb tanácsadó testület küldöttségét

t di/hné vm sr

1961. május 22.

kállai gyula, a minisztertanács első elnökhelyettese, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, hétfőn az országgházban fogadta az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének küldöttségét, amely roeslan abdulganinak, a legfelsőbb tanácsadó testület alelnökének vezetésével a hazafias népfront országos tanácsának vendégeként tartózkodik hazánkban. a szívélyes, baráti hangulatú fogadáson ott volt dr. ortutay gyula, az elnöki tanács tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, harmati sándor, országgyűlési képviselő, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, nagy jános, a külügyminisztérium osztályvezetője./mti/

..

bb 44. roeslan abdulganit fogadta szarka károly külügyminiszterhelyettes

k di/hné vn mi

1961. május 22.

szarka károly külügyminiszterhelyettes hétfőn fogadta roeslan abdulganit, az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének alelnökét, a testület hazánkban tartózkodó delegációjának vezetőjét. jelen volt a fogadáson harmati sándor, országgyűlési képviselő, a hazafias népfront országos tanácsának titkára és nagy jános, a külügyminisztérium osztályvezetője./mti/

..

bb 45. donáth béla, s

ke vm sr

1961. május 22.

a szot munkásvédelmi osztályának vezetője párizsba utazott és részt vesz a harmadik nemzetközi munkavédelmi kongresszuson./mti/

18.45

18,10

Zeli

33 -

bb 47. munkás-paraszt-katona találkozó kiskunfélegyházán

k sr vm mi

1961. május 22.

Kiskunfélegyházán vasárnap munkás-paraszt -katona találkozót tartottak.

a bensőséges ünnepségen várnai ferenc, a kisz központi bizottságának titkára mondott beszédet. ezt követően az egyik honvédségi alakulat katonái zászlót adományoztak a 862-számú józsef attila uttorócsapatnak.

a találkozót délután gazdag kulturális és sportmüsor tete emlékeztetéssé./mti/

- . -

bb 48. újságíró-küldöttség utazott a szovjetunióba

hné vm sr

1961. május 22.

a magyar újságírók országos szövetségének és a szovjet újságírók szövetségének megállapodása alapján hétfőn magyar újságíró-küldöttség utazott a szovjetunióba. a delegáció tagjai: bognár károly, a népszabadság szerkesztőbizottságának tagja, hárs istván, a magyar rádió és televízió elnökhelyettese, vozári dezső a népszava szerkesztőbizottságának tagja, welther daniel, a petőfi népe felelős szerkesztője, és tatár imre, az esti hírlap munkatársa. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népszabadság szerkesztőbizottságának vezetője, darvasi istván, az mszmp központi bizottsága agit. prop. osztályának helyettes vezetője, várkonyi péter, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, siklósi norbert, a muosz főtitkára és a magyar sajtó több vezető munkatársa búcsúztatta. a küldöttség búcsúztatásánál jelen volt sz.sz. karpov, a szovjet nagykövetség első titkára./mti/

- . -

18,20
18,20

20

- 34 -

bb. 42. a csehszlovák parlamenti küldöttség látogatása a lenin kohászati művekben

vid tm/gy/fm

1961. május 22.

a csehszlovák parlamenti küldöttség hétfőn ellátogatott a diósgyőri lenin kohászati művekbe. a vendégeket elkísérte vass istvánné, az országgyűlés alelnöke, koval pá, a miskolci városi pártbizottság első titkára, dr. íóth istván, a borsod megyei tanács vb elnöke, galló ferenc, a miskolci városi tanács vb elnökhelyettese. a gyár főbejáratánál a küldöttséget valkó márton, kossuth-díjas gyárigazgató, nemeskéri jános, a nagyüzemi pártbizottság titkára, solti andrás, a szakszervezeti bizottság titkára, járdán ferenc, a nagyüzemi kisz-bizottság titkára, továbbá gácsi miklós főmérnök fogadta. valkó márton gyárigazgató üdvözlő szavai után a gyár nőtanácsának dolgozói kézimunkákkal, virágokkal kedveskedtek a küldöttség tagjainak, akik ezután a gyár vezetőivel együtt gyárlátogatás-ra indultak.

a durvahengerműben jecs alajos, a hengermű gyár részleg vezetője, marosvári lászló főmérnök, és sebestyén jános üzemvezető fogadta a vendégeket, akik elbeszélgettek a dolgozókkal, érdeklődtek munkájuk iránt. a továbbiakban sziklavári jános gyár részlegvezető kalauzolásával a martin acélmű munkáját tekintették meg. végignézték amint a 2. sz. martin kemencéből próbát vesznek, s megvárták, amíg nádai ferenc kovács elkészítette a kemencéből vett anyag próbadarabját. zdenek fierlinger és a küldöttség több tagja ezután az egyik kemence műszerházába, frigyik józseffel, a 6. sz. martin kemence szocialista olvasztóbrigádjának vezetőjével és a brigád tagjaival beszélgetett, majd a csehszlovák küldöttség vezetője ajándékokat adott át a brigád tagjainak.

a küldöttség végül megtekintette a középhengerművet - amelyben évente sokezer tonna hengereltárut készítenek exportra, s jórészüket a csehszlovák szocialista köztársaság részére, - majd a nagyrészt nődolgozókat foglalkoztató villamostekercselő üzemet.

a gyárlátogatás után a csehszlovák küldöttség a gyár villamosjavító üzemének csarnokában röpgyűlésen találkoztak a kohászati művek sokszáz dolgozójával. nemeskéri jános, a nagyüzemi pártbizottság titkára köszöntötte a vendégeket, majd zdenek fierlinger, a küldöttség vezetője szólt a röpgyűlés résztvevőjéhez. tolmácsolta a csehszlovák nép, köztük a csehszlovák kohászok meleg baráti üdvözlését.

/folyt. köv./

18,35

20

- 35 -

bb. 42. / a csehszlovák parlamentl..... folyt./ gy

a röpgyülés után a gyár igazgatóságának tanácstermében a csehszlovák küldöttség a diósgyőri kohászati művek párt-, szak-szervezeti és műszaki vezetőivel találkozott. szaniszló imre, a gyár termelési főnökhelyettese ismertette a lenin kohászati művek történetét, fejlődését. elmondotta, hogy a lenin kohászati művek és a csehszlovák ipar között gyümölcsöző együttműködés fejlődött ki, 1957-től a lenin kohászati művek évente mintegy 80 000 tonna - csehszlovák alapanyagból gyártott - különféle hengerelt árut, kohászati terméket szállít csehszlovákiába.

a csehszlovák küldöttség hétfőn délután miskolc-tapolcára látogatott.

/mti/

..

bb. 50. meghosszabbították andrássy kurta jános kiállítását

fe/j/gy/sr

1961. május 22.

andrássy kurta jános szobrászművész kiállítását május 23-ig meghosszabbították a műcsarnok kamaratermében.

/mti/

..

bb. 49. a társadalmi szemle új száma

k/gy/sr

1961. május 22.

a monopoliumentellenes munkás-egységfront erősítésének nagy lehetőségeiről ír pécsi ferenc. csizmadia ernő a munkás-paraszt szövetség néhány új problémájára mutat rá. a munka termelékenységéről és az átlagbérekről kahulits lászló cikkét olvashatjuk. a nyugat-európai munkásságnak a német militarizmus elleni harcáról kepes imre ad összefoglalót a folyóirat olvasói számára. ripp géza a „bőség társadalma”, és a koegzisztencia ideológiai problémái című cikkében bírálja galbraith amerikai közgazdász új művét.

a folyóirat új száma külföldi lapszemléket közöl, amelyek a világűr kutatás fejlődésének a világűr meghódítása első sikereinek társadalmi és világnézeti jelentőségével foglalkoznak. az eszmecsere rovatban szigeti józsef „gondolatok a marxista esztétika és kritika viszonyáról”, című jegyzeteit találjuk.

/folyt. köv./

18,40

19.25

Zeli

- 36 -

bb. 49. / a társadalmi szemle.... folyt./ gy

fritz glaubauf az osztrák kommunista párt 18. kongresszusáról ad beszámolót.

/mti/

..

bb. 46. megjelent a magyar filozófiai szemle új száma

tm/gy/sr

1961. május 22.

a magyar filozófiai szemle most megjelent 2. száma marx és engels a vallásról címen részletet közöl sándor pál készülő könyvéből. a lapban olvasható hegedüs andrásnak, a marxista szociológia tárgyáról és a társadalomtudományok rendszerében elfoglalt helyéről szóló tanulmánya. tarján rezső neuronális automaták című cikke a kibernetika és a filozófia határkérdéseit elemzi. tamás györgy az objektív és a szubjektív ellentmondás összefüggését tárgyalja. a vita-rovatban szigetvári sándor megjegyzéseket fűz p. sz. popov bírálatához, amely fogarasi béla: logika című művének orosz nyelvű kiadásában előszó formájában jelent meg. gondi józsef hozzászól az anyag és a tudat viszonyának dialektikus felfogásával kapcsolatos vitához. az ismertetések című rovatban könyv és folyóirat ismertetések találunk, valamint az 1959-es külföldi filozófiai irodalom fő bibliográfiáját.

/mti/

..

bb. 51. időjárásjelentés

hmé/gy/ml

1961. május 22.

a meteorológiai intézet jelenti május 22-én, hétfőn 18 órakor:

az évszakhoz képest még hűvös idő

várható időjárás kedden estig: változó mennyiségű felhőzet, több helyen eső, egy-két helyen zivatar. mérsékelt északi-északkeleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 15-19 fok között.

a duna vizállása hétfőn budapestnél: 501 centiméter.

/mti/

19.20

18.47

Zeli

..

- 37 -

bb. 52. filmbemutató a ravennai petrokémiai üzem építéséről

t sl/hné/gy/mi

1961. május 22.

az ente nazionale idrocarburi olasz vállalat a budapesti ipari vásár alkalmából hétfőn este az olasz kulturaintézet székében szakemberek előtt bemutatta a ravennai petrokémiai üzem építéséről készült magyarul beszélő kisfilmet. a bemutatón részt vett szekér gyula, nehézipari miniszterhelyettes, dr. gergei miklós, a külügyi osztály vezetője, a külügyi osztály helyettes vezetője, ezenkívül számos vegyipari és kereskedelmi szakember. a filmbemutató jelen volt bruno colucci, az olasz köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője, az olasz követség több más tagja és a budapesten akkreditált külképviseletek számos vezetője.

a ravennai petrokémiai üzem jelentőségét és munkáját a gyár vezérigazgatójának képviselésében dr. giuseppe ratti, a vállalat igazgatója ismertette, majd lepergették a háromnegyedórás színes kisfilmet. a filmbemutató után a vállalat fogadást adott a vendégek tiszteletére.

/mti/

..

bb. 53. fogadás a csehszlovák pavilonban

k sz-hbj/hné/gy/mi

1961. május 22.

hétfőn este a csehszlovák pavilonban a nemzeti nap alkalmából václav louda, a kiállítás igazgatója és josef kadlec, kereskedelmi tanácsos fogadást adott, amelyen megjelent marosán györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, incze jeno külkereskedelmi miniszter, czottner sándor nehézipari miniszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter, a magyar politikai és gazdasági élet sok vezetője. a baráti légkörben lezajlott fogadáson résztvett frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete. ott volt a diplomáciai testület több tagja, résztvettek a budapesti ipari vásár külföldi pavilonjainak igazgatói.

/mti/

20.15

..

19,50

20.15
Zoll

- 38 -

bb. 54. kádár jános fogadta az indonéz küldöttség vezetőjét

mi/hné/gy/mi

1961. május 22.

kádár jános államminiszter hétfőn fogadta a hazafias népfront országos tanácsának vendégeként hazánkban tartózkodó indonéz küldöttség vezetőjét, roeslan abdulgani-t, az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének elnökét.

a szívélyes, baráti hangulatu beszélgetésen ott volt harmati sándor, országgyűlési képviselő, a hazafias népfront országos tanácsának titkára.

/mti/

..

bb 55. fővárosi művészek és ujkigyósi termelészövetkezeti parasztok baráti találkozója

vid te vm fm

1961. május 22.

hétfőn a békéscsaba közelében levő ujkigyós termelészövetkezeti községben művész-paraszt találkozót rendezett a hazafias népfront budapesti hatodik kerületi és a békés megyei bizottsága. az ujkigyósi arany kalász tsz tagjai megerőszorítással, virágcsokrokkal és jellegzetes alföldi étellel: birkaprikással várták a fővárosi vendégeket. a művészeket bozó józsef, a termelészövetkezet főagronómusa tájékoztatta a közös gazdaság munkájáról. a művészek nevében lengyel erzsébet, a petőfi színház művésznője köszöntötte a vendéglátókat és bemutatta művésztársait; csákányi lászló, petrik józsef, karácsonyi magda, Görög Mára, szántó klára, viték józsef, holló eszter és kovács ibolya művészeket, a fővárosi operettszínház, a vidám színpad, a petőfi színház és a jókai színház tagjait. az ünnepi ebéd után a fővárosi művészek és a hatodik kerületi hazafias népfront képviselői megtekintették az arany kalász tsz gazdaságát. este a fővárosi vendégek műsorral szórakoztatták a tsz tagjait./mti/

21,00

22.20

M

bb 56. nagyszabású kórusangversennyel hétfőn végetértek a miskolci zenei napok

vid fm/ke vm fm

1961. május 22.

a miskolci zenei napok befejező hangversenyét hétfőn tartották a városi zeneiskola nagytermében - a város legjobb négy kórusának részvételével. Kiemelkedő sikerrel adták elő händel: béke-ódáját.

a miskolci zenei napok rendezvényein több mint ötezren vettek részt./mti/

- . -

v é g e

23.45

La

- 40 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1961. május 23.

bb. 1. új eljárás a lakáscserék lebonyolításánál - csak akkor kell térítést fizetni, ha a csere létrejön

i zs/zs/gy/sr

1961. május 23.

az utóbbi időben jelentősen megnőtt a budapesti lakáscserék száma. a fővárosi ingatlanközvetítő vállalat a cserék gyorsabb, jobb lebonyolítására új rendszert vezetett be, amelyet már életbe is léptetett. az új eljárás szerint az ingatlanközvetítő vállalat kirendeltségeitől a cserélni kívánók díjtalanul kaphatnak címeket, s már a címek kiadásakor is figyelemmel vannak az illető igényeire.

az érdekelt ügyfél az előírt nyomtatványon a kerülete szerint illetékes fik-kirendeltségen bejelenti csereszándékát, s a nyomtatványon közli saját lakásának fontosabb adatait - többek között azt, hogy lakása főbérlet, vagy társbérlet, utcai, vagy udvari, hány szobából áll, mennyi a havi lakbér, stb.

a fik-kirendeltség ennek alapján kartont állít ki a cseréről és a bejelentéstől számított két hét múlva cserelapot küld. az előzetes adatok alapján a fik-nél nyilvántartott anyagból első alkalommal két-négy címet kap az érdekelt. ha a megadott lakások közül egyik sem megfelelő; a címek kézhezvétele után két héttel jelezni kell a fik-nek, s az újabb címeket küld. ha ezek között sincs megfelelő, ismét be kell jelenteni, s a cserélni szándékozó további címeket kap, mindaddig, amíg a csere létre nem jön.

ha a felek megegyeznek a cserében, ezt közlik a fik-vel, amely a hivatalos iratok kitöltése után felterjeszti kérelmüket a kerületi tanácshoz - vagy tanácsokhoz, ha a lakások más-más kerületben vannak - a lakáscsere hatósági jóváhagyására. a cserélők a tanácsi véghatározatot is a fik-től kapják meg, s a lakáscsere létrejötte esetén - a díjmentes közvetítés után - saját eredeti bérleményük szobaszáma szerint szobánként 50 forint térítést fizetnek a vállalatnak.

/mti/

20,30

1.30

- 1 -